Sverige Nyheter

STOCKHOLM. Frithiof på väg öfver Atlanten. Svenska sydpolsexpeditionens undersökningsfartyg Frithiof afgick den 5 dennes från Plymouth till Punta Arenas på väg till sydpoltrakterna.

Lefnadsrötta. Den 3 dennes på aftonen anmäldes för en patrullerande polismanskapet att i nr 77 Norrtullsgatan boende ingenjör Julius Jakobsson Jarle strax förut anträffats hängande död uti ett gröfre hampanöre, som i en snara var lagdt om hans hals samt fastgjordt i ett kakelugnsspjäll i Jarles mottagningsrum. Den döde och hans hustru hade för två år sedan flyttat hit från Göteborg. Den bortgångne var född 1864. — Ur Södra Biddarfjärden, nedanför Sjöbergsplan, upptogs lördagsmorgonen den 5 dennes ett kringflytande mänsklig, som genom polisens försorg fördes till Karolinska institutet. Hvem den döde i lifstiden varit, har ännu ej med bestämdhet konstaterats, men i kläderna påträffades en bok från gipsarbetarefackföreningen med namnet C. F. Bern. I boken voro dessutom nedskrifna orden "Jag är sjuk och har ej lust att lefva längre."

En olycka på Ulfsundasjön, som kräfde ett människolif, egde rum den 9 ds. En roddbåt med två passagerare, hvilka tidigare observerats manövrera sin farkost ute på sjön på ett egendomligt sätt, anträffades då i vassen vid Hufvudsta, dit den vattenfylld drifvit in ett godt stycke. Trolligen hade båten kapsejsat förut, hvarvid den ene af de ombordvarande gått till botten och drunknat, och sedan drifvit in i vassen. Den drunknades kamrat satt då medtagen i båten med vatten upp till midjan. Ett par rådiga unga män från land begäfvo sig i en roddbåt ut till olycksplatsen och räddade den i sjönöd stadde samt förde den drunknades lik i land. Den omkomne var en skomakeriarbetare Janson från Stockholm. Det uppgifves, att de båda männen varit ute och fiskat samt af medförda starkvaror druckit sig onyktra.

Dödsfall. Lektorn vid högre lärarinneseminariet härstädes Carl August Zachrisson afled den 2 dennes å Köpenholmen, der han vistades som sommargäst. Född i Nora landsförsamling af Örebro län den 20 April 1839, blef Zachrisson student i Upsala 1856, aflade filosofie kandidatexamen 1862 och blef 1863 filosofie doktor. Följande år utnämdes han till lektor i historia och geografi vid högre lärarinneseminariet i Stockholm. Sedan 1877 har han varit sekreterare hos direktionen öfver samma seminarium, hvars till tjänsteåren äldste lärare han vid sin död var. Af trycket har Zachrisson utgifvit "Sveriges underhandlingar om beväpnad neutralitet 1778—80," akademisk afhandling, samt bearbetningar af Pütz' läroböcker "Gamla historien," "Medeltidens historia" och "Nyare tidens historia." Han lemnade dessutom åtskilliga bidrag — resensioner o. d. — till dagpressen.

Dömd mördare. Hästgardisten Otto Frank har här om dagen af Stockholms rådhusrätt för mord å stadsbudet Lindberg dömts till lifstids straffarbete.

Subways. Som man kanske erinrar sig, väckte öfvereingenjör S. A. André på sin tid i stadsfullmäktige motion om anläggande af s. k. subways, hvilka efter utländskt mönster skulle bilda ett underjordiskt Stockholm. I dess gångar kunde nedläggas alla gas-, elektriska-, telefon- m. fl. ledningar, och på så sätt undvikas den tidt och ofta påkommande uppriftningen af Stockholms gator. Motionen förorsakade en utförlig undersökning, som gaf till resultat att sådana subways skulle hufvudstaden en alltför dyr historia, om de anades [illegible] diga delarna af staden. I nyare stadsdelar kunde de deremot med fördel införas. Efter hvad Dagens Nyheter erfarit, lära de första subways i Stockholm komma att nedläggas i den blifvande uppfartsvägen till Katarina, den stora trafikleden som om ett antal år skall föra till östra delen af Södermalm, samt i den del af Kungsgatan, som — i en ej alltför aflägsen framtid, hoppas vi — skall från Hötorget gå fram till Stureplan. Och efter hand som nya områden införlifvas med hufvudstaden komma de underjordiska tunnlarna att anläggas, dock endast i de stora förbindelseleden.

Varning för emigranter till Argentina. Med anledning deraf att argentinske åkerbruksministern beslutit att till de Förenade rikena utsända en emigrantagent, innehåller den i Buenos Aires utkommande tidningen La Nacion för den 11 nästlidne Augusti en notis, hvari framhålles det ändamålslösa i att söka förmå emigranter att afresa till Argentina, då de arbetare, som redan känna till landet, lemna detsamma, emedan de ej der kunna finna dräglig utkomst. De Förenade rikenas generalkonsul i Buenos Aires, hvilken insändt nämda tidningsartikel till Kungl. utrikesdepartement, har dervid uttalat, att han fullständigt instämmer i tidningens uttalanden angående de dåliga utsigterna för emigranter i Argentina.

Svenska motorklubben. Den 7 dennes konstituerades här Svenska motorklubben, afsedd för alla inom landet, som äro intresserade icke allenast för automobiler utan äfven för motorbåtar och motorcyklar.

En handelstraktat med Sverige-Norge. Föreningen till besvarande af den tyska elektroteknikens gemensamma intressen har i en skrifvelse hänvändt sig till riskanslären och föreslagit honom afslutandet af handelstraktat med Sverige och Norge.

Ny strejkfråga på tapeten. Tapetserarne strejka sedan ett par veckor i hufvudstaden.

Ett nytt första klass millionhotell får Stockholm inom kort. Det nya hotellpalatset skall resa sig utmed Drottninggatan mellan tSora Vattugatan och Brunkebergsgatan å den gamla Wredeska tomten, som inköpts af ingenjören C. A. Hellstrand. Ett konsortium uppför nu å densamma ett millionsgalata, i hvilket "Hotell Kronprinsen" skall inredas. Direktör skall bli hr Charlie, föreståndare för amerikanska baren i Grand Hotel.

En domare med efterspel. Grosshandlare C. V. Carlsson och K. J. Julin ha uttagit stämning å testamentsexekutorerna och enkan efter aflidne grosshandlare W. Govenius, hvilken som bekant testamenterade 800,000 kr. till uppförande af billiga arbetarebostäder i Stockholm, under framhållande af att efter försäljningen till dem af bruket Ortala Govenius utan käranden medgifvande lätt föra bort en del lösegendom från bruket. Då större delen af Governii förmögenhet testamenterats till visst ändamål, yrka käranden att exekutorerna eller enkan må åläggas utgifva skadestånd.

L. O. Smiths "millioner" i lågor. L. O. Smiths ståtliga villaegendom Karlshäll ute å Långholmen har nu öfvergått i andra händer. På denna egendom har Smith nediagt stora penningar. Det uppgifves, att endast villans uppförande och inredning slukat bortåt 350,000 kr. Och hvilka fester ha här ej gifvits; vi vilja här endast erinra om det lysande bröllop, han bestod sin dotter Mary vid dennes förmälning med prins Karadja. Villan är nu, som sagdt, såld, och alla Smiths tillhörigheter skola bortföras. För den skull gaf han order om, att alla gamla böcker och handlingar skulle framtagas ur sina gömmor. Så skedde, och hr Smith kom uf och såg som hastigast igenom alltsammans, berättar Dagen. Derpå fördes allt ut på en öppen plats och uppstaplades i en hög — stor som ett rum af måttliga dimensioner. Så tändes eld på lågen och alla de Smithska böckerna, värdehandlingar, vexlar, aktier o. d., hopsamlade under många år och på sin tid representerande många miljoner kronors värde, men nu utan egentligt värde, förtärdes af de giriga lågorna. Slutet på en stor affärsmans konto! Den väldiga brasan åskådades från Karlshäll och kringliggande platser. När L. O. lemnade Karlshäll stack det tårar i hans ögon. Han yttrade, att nu var det slut med hans affärsverksamhet — åtminstone i Sverige, der man på mångahanda sätt "varit svår emot honom." Han kommer nu snarast att realisera allt hvad han eger och bosätta sig i utlandet.

Greflig ätt utslocknad på svärdsidan. Genom underlöjtnanten grefve Carl Snoilskys död har grefliga ätten nr 133 Snoilsky utslocknat på mansidan. Ätten, ursprungligen af slovenisk härkomst, adlades år 1610 af kejsar Mathias och naturaliserades i Sverige år 1651 samt upphöjdes i friherrligt och grefligt stånd 1770 och 1771.

Dråp. Den 11 dennes uppstod ett slagsmål i portgången till huset nr 5 Katarina kyrkobacke på Söder, hvarvid 20-åriga bryggeribiträdet F. Andersson träffades af ett knifhugg under öra så att han strax derefter afled. En annan arbetare, Oskar Karlsson, blef också knifhuggen i halsen. Dråparen, som anhållits, är 30-årige måleriarbetaren C. J. Ljunggren.

En enorm turisttrafik har Sverige och särskildt Stockholm kunnat glädja sig åt under innevarande sommar. Under de senaste veckorna har strömmen af främlingar till och med varit så stark att hvarje rum på de bättre hotellen så godt som ständigt varit upptagen. Engelsmännen ha befunnit [illegible] amerikanerna ha ock varit talrika. Särskildt de senare ha i år egnat oss ett ovanligt stort intresse. De franska turisterna äro fortfarande talrika, så ock de italienska, ehuru en påtaglig stegring beträffande de senare inträdt. Resandeströmmens ökning tillskrifves i hög grad det i fjor nybildade Turistrafikförbundets verksamhet. De massor af vykort, "Resenyckler" o. s. v. som spridts i främmande land, ha nämligen visat sig väl motsvara sin uppgift. Stor effekt har också vunnits genom de resebref, som till Sverige inbjudna representanter för bem.rkta utländska tidningar sändt sina blad.

ESKILSTUNA. Dyrbar brasa. Eld utbröt den 11 dennes i en Eskilstuna stad tillhörig, med inbergad gröda fylld loge vid nedre hamnen här. Förre filhuggaren J. F. Andersson, som uppehöll sig vid brandstället, erkände att han tändt på för att värma sig. Andersson, som många gånger varit dömd för lösdrifveri, häktades.

ESLÖF. Eldsvåda. Den 7 dennes utbröt eld hos landtbrukaren Per Johansson i Visketorp, dervid ladugårdsbyggnaden nedbrunno med inneliggande inbergad gröda. Det är nu tjärde gången på kort tid som eldsvåda ödelagt gårdens uthus. Mordbrand har vid tillfällena förut ansetts föreligga och detta lär äfven nu vara fallet.

Den första stenen. Ett af omkring [illegible]000 personer besökt möte, dervid relaktor rBanting höll tal, höjs den 3 dennes i folkets park [illegible] vid tillfället aftäcktes en större minnessten af granit med anledning af verkstadsklockorten. Inskriptionens slutord äro: "Första steget taget till tvistefrågors lösning genom skiljedom. Rättvisa och förståelse mellan samhällsklasserna skola bereda marken åt ett lyckligare slägte."

GELLIVARE. Orkanlik snöstorm. Den 11 dennes ingick med 5 graders kyla, och vid middagstiden började en orkanlik ostlig storm med snö rasa utefter riksgränsbanan. En mängd telegrafstolpar har blåst omkull.

GEFLE. Funne lik. Fabrikören A. G. Lund, som sedan en vecka varit försvunnen från sitt hem härstädes, återfanns den 9 dennes som lik i Gefleån. Det antages att självmord föreligger.

Olyckshändelse eller brott? Nyligen [illegible] 19-årige skogvaktaresonen [illegible]skärström i Ockelbo hemmet i sällskap med fyra kamrater för att räkna [illegible] för Kopparbergs-Hofors bolag. Sällskapet fortsatte sedan färden in till Gefle för att roa sig. Der försvann emelleritid Skärström och de fyra andra återkommo ensamma till Ockelbo, utan att kunna redogöra för kamratens öde. Hans lik hittades senare i Gefle hamn af ett par stufverifarbetare, hvarvid upptäcktes, att han vid venstra tinningen hade ett djupt knifhugg samt ett sår i bakhufvudet. Från Ockelbo uppgifves att Skärström haft penningar med sig att insätta på bank i Gefle. Den döde har gjort sig känd som en stilla och skötsam ung man.

Surt, sa' räfven. Två gummor från Storvikstrakten gingo här om dagen till skogs för att plocka lingon, skrifver Tvesta Tidning. På grund af den rikliga nederbörden hade det här och hvar i skogen bildat sig stora vattensamlingar. Mest med vatten hade dock bildat sig kring själfva bärstället, som blifvit formligen omflutet af vatten. Att komma dit, der bären lyste som allra rödast, var derför ingen lätt sak, men gummorna hade dock satt sig före att det skulle ske, ty de ville naturligtvis icke gå till skogs med oförrättadt ärende. Efter en stunds parlamenterande beslöto de att bygga en flotte, med hvars tillhjälp de säkrast vodde sig kunna famna bären, som lyste så förföriska deruppe på kullen. Sedan gummorna hos en bekant hemmansegare framställt projektet och denne ställt rodiga materialier till deras förfogande, dröjde det ej länge, förrän flotten var så pass färdig att de ansågo sig kunna företaga embarkeringen. Hur det nu ville sig, så hade den nytimrade farkosten ej kommit långt från land, förrän den välte omkull och passagerarne kommo i vattnet, som gick ett godt stycke upp öfver knäna. Nu måste gummorna fortast möjligt vada i land igen, och notismeddelaren påstår att det ej var vid allra blidaste lynne de återkommo till den gård, der de lånat virket, för att der få torka sig en smula. Far i huset höll på att räka särdeles illa ut för att han ej kunde återhålla sin munterhet, när äfventyret beskrefs, och endast husmoderns kaffesurra kunde breda ett försoningens skimmer öfver "oplevelsen."

GÖTEBORG. Sällskapet "Vänner till pauvres honteux" har efter framlidna fröken Gundla Nordström som donation fått emottaga 20,000 kr.

Cléofebern nådde ett oroväckande stadium, då den berömda dansösen den 6 dennes afreste härifrån till Köpenhamn. Den lär redan förut hos en del yngre studerande, hvilkas ungdomliga entusiasm kunde ha tagit sig uttryck i sundare former, hunnit till så pass hög grad, att de ville spänna hästarne från "divettens" vagn och själfva bli dragare. Polisen hindrade vålbetänkt nog den osmakliga "hyllningen". En så stor folkmassa, som på aftonen kl. half 11 var samlad vid Bergslagarnas station, har knappast förut synts vid furstliga eller eljes berömda personers afsked. Skarorna underkastade sig den olidligaste trängsel för att få se en skymt af dansösen, hvilket naturligtvis ändå inte lyckades för flertalet. En mängd buketter räcktes henne. Och ungdomarne, studenter, chalmerister och andra hurrade sig hesa och erhöllo sin belöning i form af en slängkyss!

Ett vänligt råd åt socialisterna ger G. H. T. med anledning af deras häftiga utfall mot det bebådade rösträttsförslaget. Tidningen skrifver: "Vi tro, att det är vackert så, om man under innevarande riksdagsperiod lyckas få ett förslag till rösträttsreform förklaradt hvilande, som är bygdt på den allmänna rösträttens grund med de af regeringen bebådade garantierna. Och det är däraktigt att icke inse, huru oerhördt mycket som vinnes dermed, att grundsatsen "en man en röst" blir gällande också för den svenska representationen. Man får nog beredа sig på ett så pass starkt motstånd, att hrr socialdemokrater hafva minst lika god anledning att fundera på en — "storstrejk" för som emot. Lämpligast vore utan tvifvel — naturligtvis näst det, att de alla icke försökte genom en storstrejk störa den stora frågans lösning — att de delade sig, så att somliga storstrejka emot och andra storstrejka för rösträttsförslaget. Borde man icke tänka på det?"

Norrmännen helsade inte på kungen. Då Drott med kungen ombord den 10 dennes passerade in i Göteborgs hamn, voro alla der liggande fartyg rikt flaggprydda med undantag af 6 a 7 norska fartyg. Då Drott passerade, helsade alla fartyg med sänkande af flaggorna utom de nämda norska.

HÖRBY. Själfmord. Nyligen afhände sig lifvet medels hängning, troligen under sinnesförvirring, hemmansegaren Jöns K[illegible] i Huaröda församling. Hon har ända sedan i vintras, då en dotter i tjänst hos nämdemannen Bengt Trulsson i Stensma medels gift för fosters fördrifning tog lifvet utaf sig, varit grubblande och besynnerlig till lynnet, samt en gång förut sökt förkorta sitt lif.

HAPARANDA. Ett par storförfalskare häktades här om dagen i Haparanda, nämligen handlanden F. G. Lundström från Uleåborg och dennes handelsbiträde John Friman, hvilka båda voro på väg till fjärran vestern. Lundström har i Uleåborg, hvarifrån de med förfalskning af icke mindre än 109 vexlar å tillsammans ungefär 72,000 finska mark, af hvilka han diskonterat i Nationalbanken 62, i Vasabank 22, i Nordiska aktiebanken 10 och i Föreningsbanken 5 vexlar. Vid kroppsvisitation befanns Lundström innehafva en reskassa på 1,600 kr. jämte en — frälsningsarméns sångbok. Han lär nämligen vara medlem af frälsningsarmén. Lundström, som bl. a. senast varit t. f. direktör för sparbanken Sampo i Uleåborg, har bland affärsmän åtnjutit stort förtroende, som en punktlig och samvetsgrann man. Under sin visitelse i Haparanda, tyckes flyktingarna vara helt lugna och trygga, hvilket bevisas äfven deraf, att de togo in på stadshotellet och bodde der en hel dag samt visade sig ute på gatorna, berättar Haparandabladet.

HALMSTAD. Själfmord och sinnesförvirring. Den 8 dennes infördes till Halmstads lasarett trävaruhandlanden nämdemannen John Andersson-Sjöholm från Egen, hvilken på morgonen samma dag svårt sårat sig med en knif i bröstet. Sjöholm som är 47 år gammal och åtnjutit mycket förtroende på sin ort har under den senaste tiden varit grubblande och gick den 5 bort från sitt hem. Man lyckades dock finna reda på honom och förde honom till hemmet, der han sedan bevaktades: Han lyckades dock, i ett obevakadt ögonblick komma öfver en knif, hvilken han stötte in i sitt bröst. Om Sjöholm kan räddas till lifvet är icke troligt. Sjöholm är gift och har barn.

HEDEMORA. Folkare härads nya tingshus har den 9 dennes högtidligen invigts af landshöfding Holmquist. Tingshuset ligger synnerligen vackert invid Dalelfven och Krylbo järnvägsstation. Det har i uppförande kostat omkring 50,000 kr.

HELSINGBORG. Fartyg i brand. Helsingborgsångaren Dalarne, kapten Lock, på resa från Westhartlepool till [illegible], landsatte här den 11 dennes sex man af besättningen på i Köpenhamn hemmahörande ångaren Klampenborg, kapten Jensen, hvilken råkat i brand i Nordsjön och öfvergifvits af besättningen. Ombord på Klampenborg befunno sig inalles 25 personer. Då fartyget började sjunka, lemnade de detta och gingo i de tre skeppsbåtarna. En natt skildes dessa åt. De två båtarnes besättningar upptogos af norska ångaren Arcola och landsattes i Newcastle. Olyckan förorsakades af att en maskinist med ett ljus kommit för nära en oljetank, så att denna fattade eld. Maskinisten blef svårt skållad öfver hela kroppen och gick till botten med ångaren.

HESSLEHOLM. Öfverkörd af tåget. Ett tåg å Hessleholmsbanan öfverkörde den 6 ds å Astorps station en mansperson vid namn J. Kullberg från Rönneberga, Vadensjö. Den olycklige fick högra benet afkördt vid vaden. Hans tillstånd är mycket betänkligt.

JÖNKÖPING. Hundra år fyllde nyligen enkan Britta Stina Svensdotter från Marknadsplatsen under Säthälla, Säby socken, omtalar Jönk.-Pn. Den gamla, som är nästan blind, är numera kroppsligen och andligen mycket försvagad, men kan stundtals lemna sängen.

KALMAR. Utnämd till lärare på tre håll. Extra läraren vid Norrköpings läroverk E. B. Bondesson, förut utnämd till adjunkt vid Visby läroverk och till kollega vid Enköping läroverk, har nu af härvarande domkapitel utnämts till adjunkt vid Kalmar läroverk.

KARLSKRONA. Järnväg såld exekutivt. Å exekutiv auktion den 9 ds härstädes inropades järnvägen Sölvesborg—Olofström—Elmhult för 1,450,000 kr. af vice häradshöfding E. J. Nathorst-Böös, Stockholm, disponent E. V. Roman, Olofström, grosshandlare B. A. Danelius, Stockholm, och öfverste R. Schubert, Stockholm.

KRISTIANSTAD. Teatern i Kristianstad stängd. Magistraten här har, efter verkställd besigtning på härvarande teater, förbjudit densammas upplåtande till föreställningar.

Också en strejkorsak. En konflikt har utbrutit vid härvarande konstgödningsfabrik. Tre af dess arbetare, som voro medlemmar af fackföreningen, hade vägrat att betala ett bidrag, som af föreningen uttaxerats till de utestängda järnarbetarna. Med anledning häraf fordrade fackföreningen, att fabriken skulle afskeda de tre arbetarna. Då bolagets styrelse ej ingick härpå, lemnade den 9 ds omkring ett 80-tal af arbetarna fabriken, medan den ännu var i full gång.

LIDKÖPING. Nytt järnvägsprojekt. Godsegaren J. M. Kjellberg å Storaborg och C. Jonsson å Almetorp, brygeriegaren L. Westberg i Lidköping m. fl. ha ingifvit stiftelseurkund för Lidköping—Grästorps järnvägsaktiebolag. Aktiekapitalet skall utgöra lägst 400,000 och högst 1,200,000 kr.

LYSEKIL. Stenhuggeribolag. Ett stort bolag har konstituerats här under namnet Gunnersons stenhuggeriet. Minimikapitalet, 220,000 kr., är inbetaldt. Ma[illegible] utgör 660,000 [illegible]

Vadsskott under älgjagt. Hemmansegaren Johan Anton Andersson från Forsnäs, Råne socken, blef den 7 d af väda skjuten under älgjagt af en jagtkamrat. Kulan genomborrade ljumsken bakifrån i veka lifvet. Den sårade ingördes till Luleå lasarett, der han vårdas med hopp om att kunna räddas till lifvet.

Skörden i Norrbottens län. Kustlandet och elfdalen samt den odlade jorden ha lemnat medelskörd, delvis rikliga skörd af grönfoder och potatis. I skogslandet är skörden under medelmåttan, hufvudsakligen beroende på, att de naturliga ängarna genom den rikliga nederbörden öfversvämmats samt till följd af frosten. Någon omfattande nöd på grund af felslagen skörd synes dock ej behöfva befaras på detta område. I fjälltrakterna och länets sydvestra del råder deremot total missväxt till följd af den kyliga väderleken, frosten samt mössens och fjällemiarnas ödeläggande framfart. Länsstyrelsen i Luleå förfogar ännu öfver en nödhjälpsfond på öfver 300,000 kr. De olika socknarnas nödhjälpsfonder uppgå till sammanlagdt öfver 200,000 kr., hvilka medel torde vara tillräckliga att afhjälpa möjligen uppkommande nöd.

LULEÅ. Dödsskjuten af väda? Den 8 ds blef backstugusittaren K. Stålnacke under älgjagt i närheten af Pello ihjälskjuten, sannolikt af väda, af finske undersåten K. Asikainen. Denne, som är bosatt i finska Pello, är försvunnen och efterspanas.

LAHOLM. När Laholmsdamerna hyllade landsfadern. En af de unga Laholmsdamer, som mött vid det k. tågets ankomst dit, var icke nöjd med att hylla konungen med blotta hurrarop, utan ryckte en ros från sitt bröst och slungade den in i den kungliga vagnen. Projektilen var så väl riktad, att den träffade konungen — i ansiktet. H. mt ryckte till en smula — ingen ros utan törnen — men var alltför ridderlig att visa något slags missnöje. Strax derpå syntes åter konungens ansigte i fönstrét, och hans leende var nu ännu vackrare än tillförene. Det var ett leende, som räddade en olycklig ung dams lif.

MALMÖ. Val till första kammaren. Malmö stadsfullmäktige valde den 4 ds till ledamot af riksdagens första kammare efter öfverståthållaren Dickson f. d. öfverste W. Ewerlöf med 41 röster.

Märklig torfanläggning — mossar bli gas och elektricitet. En torfanläggning, den första i sitt slag icke allenast i Sverige utan i hela verlden, är i dagarne påbörjad vid Roslätt, tre kilometer från Svedala. Det är ett svensakt initiativ, som här går i spetsen. Kraften öfverföres i elektricitet och ledes till Svedala samhälle och Skabersjö m. fl. platser. Anläggningen i sin helhet beräknas kosta 100,000 kr. och väntas bli färdig till nästa års början. Om resultaten öfverensstämma med prof och kalkyler, kommer hela torffrågan i ett nytt och oväntadt gynnsamt läge. Äfven de sämre och aflägsnare mossarne skulle då kunna omsättas i gas och elektricitet samt bli värdefulla kraftkällor.

Polisman i sin prydno. Natten till den 11 ds öfverföllos på en gata i stadens inre del två fredliga personer af en civilklädd detektivkonstapel, som misshandlade dem illa. Den ene af de öfverfallne fick näsan krossad och ena ögat skadadt. Rapport om saken har afgifvits af polisen, men den skyldige är fortfarande i tjänstgöring. Han var vid öfverfallet starkt berusad.

Stor tillökning på en gång i sin barnaflock, som förut räknar sju medlemmar, har en i Malmö bosatt polskonstapel fått. Natten till den 10 ds nedkom nämligen hans hustru med trillingar.

En lofvande bana bruten. I härvarande järnvägshamn hittades den 5 ds liket af en yngre mansperson. Den döde, som ett par dagar legat i vattnet, var en 24-årig filosofie kandidat Ture Einar Ernholdsson, son till den under pseudonymen Tröl Sjinsen mycket bekante aflidne Malmöredaktören Ernhold Andersson. Den förolyckade bodde här i staden hos sin moder. I dagarna skulle ha tenterat för fil. licentiatexamen och till nästa år försvarat sin doktorsafhandling. I studentkretsar var han allmänt omtyckt både för sitt angenäma sätt och sin stora beläsenhet. Hans kandidatexamen var den bästa på många år i Lund aflagda. Troligen föreligger olyckshändelse, fastän ett under senaste tiden några gånger visadt svårmod äfven kan tjäna som stöd för antagandet att självmord föreligger.

NORRKÖPING. Eldsvåda vid Gusum. Den 11 ds utbröt eld i det stora fabrikshuset vid Gusums bruk. Elden utbröt i afdelningen för metallmanufaktur, som omfattar husets mellersta och öfre våningar. En qvart efter eldens uppkomst stod allt i ljus låga. Afdelningen för metallmanufaktur, der hufvudsakligen de välkända ljusstakarna och ljuskronorna tillverkas, är totalt förstörd; äfven ritnings- och modellsamlingen blef lågornas rof. I afdelningen för tillverkning af knappnålar och hyskor skadades en del maskiner af vattnet, hvarför arbetet äfven der måste upphöra. Hur elden uppkommit, är ännu ej bekant. Allt det brunna var försäkradt, men någon skälig öfver värdet har ännu ej kunnat uppgöras.

SUNDSVALL. Vexelförfalskning. För vexelförfalskning till ett belopp af omkring 6,000 kr. häktades den 11 ds handlanden P. Eriksson i Östergrahamnen. Förfalskningarne ha bedrifvits under 3 år, och vexlarne ha belånats i Sölleftea folkbank.

TIERP. Nyupptäckt runsten. Till Göfle Dagblad meddelas att några älgjägare i Tierp upptäckt en runsten i [illegible]rheten af Hällens by dersläder. [illegible]en står på en backsluttning ojupt in [illegible] i skogen och har en höjd af 3 meter [illegible]h en bredd af 1½ meter. Den är [illegible]ilskrifven med runor, som delvis äro [illegible]vertäckta med mossa. Stenen, som [illegible] öfrigt är väl bibehållen, ansas ega [illegible] betydlig ålder.

SIMRISHAMN. Skåningarnas sillfiske. Sommarens sillfiske är fullständigt felslaget vid Skånes sydöstra kust, skrifver Simrlsh.-Bl. Det är nu två år å rad som sillfisket — kustens egentliga fiske — felslagit, och hvad det betyder för fiskarebefolkningen, som till största delen är hänvisad att hela året lefva på afkastningen af sommarsillfisket, kan man nog förstå. Så högt som i år har sillpriset heller aldrig varit, då uppköparne betalt ända till 1 kr. 25 öre pr val. En och annan fiskare från Blekinge har också, då han kunnat landföra 150 a 200 valar sill, haft god förtjänst. Men dessa fall ha varit sällsynta. Våra egna fiskare ha oftast ej fått mer än fem valar pr båt, och mången gång ingenting alls. Ej en enda gång ha de gjort något större kap. Hade nu fisket af flundra och torsk varit godt, kunde det i någon mån ersätta sillfisket. Flundrefisket är dock numera så godt som intet — spättorna tyckas alldeles ha tagit slut på vår kust — och torskfisket har senaste året gett föga afkastning, då blott liten och ringa mängd torsk erhållits.

Fartyg borta med man och allt? Svenska skonaren Gerda om 96 regton, kapten Henriksson, hemmahörande i Simrishamn, har på resa från Sundsvall med karbidlast till Helsingborg icke afhörts sedan den 1 Juli i år afseglade från Sundsvall, hvadan man befarar att den förolyckats.

TROLLHÄTTAN. En flicka skjuten af väda. En flicka från Hultet blef nyligen i närheten af Grunnebo exercisfält, af väda skjuten i hufvudet af en ingenlör från Trollhättan, som var på fogeljagt. Flickan blef genom skyttens försorg införd till länslasarettet i Vänersborg, der hon nu befinner sig utom fara.

UPSALA. "Orphei Drängars" 50-årsjubileum. Sångsällskapet O. D., Upsalasångens frejdade elittrupp, har i år existerat i 50 år. Med anledning häraf firade sällskapet i slutet af denna månad på ett i musikaliskt hänseende synnerligen festligt sätt de fyllda 50 åren. Festens hufvudsakliga delar voro två konserter, den ena i Upsala söndagen den 27 Sept. i aulan och den andra på k. teatern i Stockholm följande dagens afton. Enligt en nyligen med anledning af 50-årsfesten utkommen matrikel med porträtt, räknar sällskapet sedan sin stiftelse omkring 700 medlemmar, hvaraf dock omkring 200 gått ur tiden.

VEXIÖ. Donation. Grosshandlaren F. Möllerstedt härstädes har till minne af sin aflidna hustru till Vexiö stadsfullmäktige öfverlemnat 5,000 kr. som skola förvaltas under namnet "Maria Möllerstedts understödsfond för pauvres honteux" och hvaraf årliga räntan tilldelas 4 fattiga samhällsmedlemmar, som ej åtnjuta understöd af den allmänna fattigvården.

En femåring drunknad i brunnen. Till Smål.-Pn skrifves: En beklaglig olyckshändelse inträffade i Jerasnäs den 4 ds, då en 5-årig son till organisten och folkskolläraren K. G. Widén derstädes omkom genom drunkning i en brunn. Den lille hade troligen uppehållit sig vid brunnen, sysselsatt med att leka, och derunder öppnat brunnslocket och fallit i.

VÄNERSBORG. Stor poststöld på Dal. Emellan 30 Mars och 23 Juni i år ha på poststationen vid Köpmannebro en mängd tillgrepp egt rum af assurerade och rekommenderade bref samt postanvisningsmedel, till ett sammanlagdt belopp af öfver 3,100 kr., för hvilka misstänkas stationskarlen Karl Johan Hedin från Köpmannebro, hvilken i slutet af Juni afvikit från orten och nu lär vistas i Amerika. I länskungörelserna efterlyses nu Hedin, hvilken beskrifves såsom varande 28 år gammal, af medellängd, smärt, magar, med litet ansigte och blondt hår, venstra foten något inåtvänd samt två stora ärr på venstra smalbenet. Om Hedin anträffas, torde han anhållas och telegrafisk underrättelse derom meddelas till kronolänsmannen i Nordals härad under adress Mellerud.

VADSTENA. Knypplingsskola. Friherre Th. Adelswärd har till stundande landsting i Östergötland ingifvit en motion i syfte att komma den utdöende knypplingskonsten till hjälp. Han föreslår ett ett anslag lemnas åt föreningen för svensk hemslöjd såsom bidrag till upprättandet af en knypplingsskola i Vadstena.

Nyfunnen märklig runsten på Gotland. Nyligen har af direktör Hans Hansson, hvilken f. n. å Gottland verkställer arkeologiska undersökningar, anträffats en runsten vid Kylfver i Estånga. Stenen, en omkring ½ qvm. stor kalkstenshäll, stod i ena kanten af en järnåldersgraf, för några år sedan af grafplundrare uppgräfd, i hvilken den tillsammans med några andra liknande hällar bildat en trolligen mycket vacker grafkammare eller kista. Å platsen finnas flera vackra grafhögar, hvilka af dir. H. komma att undersökas. Runorna å den märkliga stenen tillhöra den s. k. äldre runraden, som användts öfver hela den germanska verlden under århundradena närmast efter Kristi födelse och ur hvilken de yngre, sedermera ensamt i Norden länge begagnade runorna utvecklats. Inskriften är redan tolkad af lektor Brate och befinnes utgöra själfva runraden eller alfabetet, allteå samma inskrift som på den berömda Vadstenabrakteten. Lektor B. antar, att ursprungligen flera runor funnits.

VERNAMO. Förfalskning och förskingring. Den 11 ds häktades i Vernamo postexpeditören Axel Kjellberg, som förskingrat sammanlagdt 4,600 kr. i postverkets [illegible] Förskingringarne, som dolts genom synnerligen kyndigt gjorda förfalskningar, ha påträtt sedan hösten 1901. Orsaken till förskingringarne lär ej vara att söka i högt lefnadssätt utan gamla skulder. Han är född 1854 och har i 29 år varit i postverkets tjänst samt är gift.

Ett fiskben förorsakade döden. Hemmansegaren Per Svenson från Hallaslätt, Urshults socken, kom för en tid sedan att svälja ett större fiskben. Till en början kände han ej någon olägenhet af detsamma, men efter en tid började svåra magplågor inställa sig. Som vanligt på landsbygden väntade man dock i det längsta att anlita läkare. Slutligen, då sjukdomen redan vunnit allt för stort insteg, fördes den sjuke till lasarettet i Vexiö, der han något öfver ett dygn efter ditkomsten dog, troligtvis af blindtarmsinflammation förorsakad af fiskbenet.

VISBY. Gotlands järnvägs 25-årsjubileum. Med anledning af Gotlands järnvägs 25-årsjubileum, hölls den 10 ds en fest på stadshotellet, i hvilken öfver 100 personer deltogo. Telegram afsändes till konungen. Festtalet hölls af borgmästaren Een. Flere tal höllos, hvarjämte sång utfördes af en dubbelqvartett.

ÖREBRO. Rusets offer? 40-årige skomakeriarbetaren Oskar Johansson från Örebro anträffades den 4 ds liggande död på Stora Holmen. Då den döde ej bar tecken till yttre våld, har han antagligen i onyktert tillstånd lagt sig att sofva och dervid möjligen qväfts.

ÖRNSKÖLDSVIK. Dömd för barnamord. Ogifta Jenny Alexandra Malmgren från Grundsunda socken har af Arnäs' tingslags häradsrätt dömts till lifstids straffarbete och ständig vanfrejd för öfverlagdt mord å sitt nära sex månader gamla barn.

DANMARK.

Svenska konstutställningen i Köpenhamn öppnas den 1 Oktober. En större samling af Liljefors arbeten har sedan flera veckor inträffat. Några af de öfriga arbetena, dock långt ifrån hufvudparten, komma från Helsingborgsutställningen, de flesta från Stockholm och några från representativa utställningar i Tyskland.

FINLAND.

Svenska språkets aftagande i Finland. En återblick på vexlingarna i de svenska och finska språkgrupperna styrka under de senast förflutna två decennierna utvisar, enligt Hufvudstadsbladet, att det svenska språkelementet, från att år 1880 ha utgjort 294,876 personer, år 1900 steg till 339,733 personer, medan det finska under samma tid vuxit från 1,756,381 till 2,352,990 personer. Den absoluta tillväxten af de båda språkgrupperna har således varit för svenskarne 54,857 och för finnarne 596,609 personer, hvilken tillväxt, uttryckt i relativa tal, gifver för svenskarne 18,6 och för finnarne 34 proc. Förskjutningen i språkgruppernas inbördes styrka belyses deraf att, medan år 1880 de svenskspråkiga utgjorde 14,3 procent och de finskspråkiga 85,3 proc. af landets hela befolkning, dessa tal voro år 1900 resp. 12,9 och 86,8. I Nylands län har under senaste årtionden pågått en invasion af finsktalande element, sådana proportioner att detta läns svensktalande folkgrupp, hvilken ännu år 1880 utgjorde den öfvervägande delen af befolkningen, redan år 1890 stod numerärt överflyglad af den finska.

Entledigande och utvisning. Senaten har från högsta ort fått mottaga den förklaring, att den genom ett allerhögsta förfogande af den 14 Aug. 1902 bestämda ordningen för tjänstemäns afskedande icke gäller stats- och kommunala tjänstemän, hvilka förbjudits att vistas i Finland, och att dessa personer äro underkastade omedelbart entledigande från tjänsten i och med utvisningen.

Storartade donationer. Patronessan Alfonsina Rosenlew, hvilken städse visat sig hjälpsam isynnerhet mot Björneborgs stads fattiga, har åter visat ett vackert prof på sin omtänksamhet om samhällets mindre lyckligt lottade i det han genom gåfvobref af den 27 Augusti gjort följande donationer: 1) till byggnadsfonden för de gamlas hem 40,000 mark, 2) till fruntimmers